ЗАКОН
ЗА ИЗБОР НА НАРОДНИ ПРАТЕНИЦИ[1]

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1.

Со овој закон се уредува изборот и престанокот на мандатот на народните пратеници во Народното собрание на Република Србија (во понатамошниот текст: пратеници).

Член 2.

Граѓаните со тајно гласање ги избираат пратениците врз основа на слободни, општи, еднакви и директни изборни закони.

Никој нема право, по било која основа, да спречи или да принуди граѓанин да гласа, да го повика на одговорност за гласањето и да побара од него да објави за кого гласал или зошто не гласал.

Член 3.

Народното собрание на Република Србија има 250 пратеника, кои се избираат на четири години.

Член 4.

Пратениците се избираат во Република Србија, како една изборна единица, врз основа на листа на политичките партии, партиски коалиции, други политички организации и листи предложени од групи граѓани (во натамошниот текст: избирачка листа).

Пратеничките мандати се распределуваат пропорционално со бројот на добиени гласови.

Член 5.

Граѓаните имаат право да бидат информирани преку средствата за јавно информирање за изборните програми и активности на подносителите на избирачки листи, како и за кандидатите од избирачки листи.

Средствата за јавно информирање се должни да обезбедат еднаквост во известувањето на сите подносители на избирачки листи и кандидатите од тие листи.

Изборната пропаганда преку средства за јавно информирање и јавни собири и објавување на проценка на изборните резултати се забранува 48 часа пред денот на изборите и на денот на изборите до затворањето на избирачките места.

Член 6.

Органи за спроведување на изборите се Републичката изборна комисија и избирачките одбори.

Член 7.

Заштитата на избирачките права ја обезбедува Републичката изборна комисија, Управниот суд* и надлежните судови.

---

[1] „Службен весник на РС“, бр. 35/00, 57/03 - УС, 72/03 - др. закон, 18/04, 85/05 - др. законик, 101/05 - др. закон, 104/09 - др. закон, 28/11 - УС, 36/11.

Член 8.

Средствата за одржување на изборите за пратеници се обезбедуваат од буџетот на Република Србија.

II. ИЗБИРАЧКО ПРАВО

Член 9.

Избирачко право во контекст на овој закон го опфаќа правото на граѓаните на начин и во согласност со постапката утврдена со овој закон: да избираат и бидат избирани; да номинираат и да бидат номинирани, да одлучуваат за предложените кандидати и избирачки листи; на кандидатите јавно да им поставуваат прашања; да бидат навремено, вистинито, целосно и објективно информирани за програмите и активностите на подносителите на избирачките листи и кандидатите од тие листи, како и да располагаат со други права утврдени со овој закон.

Член 10.

Право да избира пратеник и да биде избран за пратеник има полнолетен работоспособен државјанин на Република Србија со место на живеење во Република Србија (во натамошниот текст: гласач).

Член 11.

Пратеникот не смее истовремено да биде носител на судска или друга функција избрана од страна на Народното собрание на Република Србија, ниту друг функционер или вработен кој во републички орган врши задачи поврзани со дејноста на тој орган, освен во случаите утврдени со Уставот.

На денот на потврдувањето на пратеничкиот мандат, лицето избрано од Народното собрание на Република Србија престанува да ја извршува оваа функција, а лицето вработено во републичкиот орган го става во мирување работниот однос.

III. ИЗБИРАЧКИ СПИСОЦИ

Чл. 12. до 24.

Престанаа да важат

IV. РАСПИШУВАЊЕ НА ИЗБОРИ

Член 25.

Изборите за пратеници ги распишува претседателот на Републиката. Со одлуката за распишување на изборите се одредува денот на изборите и денот од кој започнуваат роковите за спроведување на изборните кампањи.

Одлуката за распишување на изборите се објавува во "Службен весник на Република Србија".

Член 26.

Од денот на распишување до денот на одржување на изборите не може да поминат ниту помалку од 45 ниту повеќе од 60 дена.

Член 27.

Изборите за пратеници се одржуваат не подоцна од 30 дена пред истекот на мандатот на пратениците на кои им истекува мандатот.

На денот на потврдувањето на мандатот на новоизбраните пратеници, функцијата на пратениците чиј мандат истекува, престанува.

Потврдување на мандатот на пратеник се врши врз основа на уверението за избор за народен пратеникот и извештајот на Републичката изборна комисија за спроведените избори во рок од 30 дена од денот на објавувањето на конечните резултати од изборите.

На конститутивната седница на Народното собрание на Република Србија се формира комисија од три члена за да се утврди усогласеност на уверението за избор за народен пратеник и извештајот на Републичката изборна комисија.

Врз основа на извештајот на комисијата од ставот 4. од овој член, лицето кое претседава со конститутивната седница на Народното собрание на Република Србија, констатира дека Републичката изборна комисија поднела извештај за спроведените изборите и дека уверението за изборите за народни пратеници е во согласност со овој извештај, со што се потврдува мандатот на новоизбраните на пратеници.

V. ОРГАНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

1. Позиција на органот

Член 28.

Органите за спроведување на изборите се самостојни и независни во својата работа и работат врз основа на законите и прописите донесени врз основа на законот.

За својата работа, органите за спроведување на изборите одговараат пред органот што ги именувал.

Сите државни и други органи и организации се должни да им обезбедат помош на органите за спроведување на изборите и да им ги обезбедат информациите потребни за нивната работа.

Член 29.

Органите за спроведување на изборите работат во постојан и проширен состав.

Органите за спроведување на изборите работат во проширен состав од денот на утврдување на тој состав до завршувањето на изборите.

Органите за спроведување на изборите одлучуваат со мнозинство од гласовите на членовите на постојаниот или проширениот состав.

Ниту една политичка партија, партиска коалиција или друга политичка организација не може да има повеќе од половина од членовите во постојаниот состав на сите органи за спроведување на изборите.

Член 30.

Членовите на Републичката изборна комисија и нивните заменици се именуваат за период од четири години, а членовите на избирачките одбори и нивните заменици за секои избори.

Членовите и заменици на членовите на органот за спроведување на изборите, не можат да бидат лица кои се во крвно сродство по права линија без оглед на степенот на сродство, во директно сродство заклучно со третиот степен на сродство, а во законско сродство до втор степен на сродство, како ниту брачни другари и лица кои се во меѓусебниот однос на посвоител и посвоеник, односно старател и штитеник.

Доколку изборната комисија и избирачкиот одбор се составени спротивно на одредбите од ставот 2. од овој член, овој орган се распушта, а изборите и гласањето се повторуваат.

Замениците на членовите на Републичката изборна комисија и членовите на избирачките одбори ги имаат истите права и одговорности како и членовите што ги менуваат.

Право на глас во Републичката изборна комисија или избирачкиот одбор има само членот на тоа тело или, во негово отсуство, заменикот.

Член 31.

Членовите на органот за спроведување на изборите за пратеници и нивните заменици мора да имаат избирачко право.

На членовите на органот за спроведување на изборите и нивните заменици им престануваат функциите во овие органи откако ќе ја прифатат кандидатурата за пратеници.

Член 32.

Работата на органите за спроведување на изборите е јавна.

Лицата кои ја следат работата на органите за спроведување на изборите се должни да постапуваат во согласност со правилата што ги пропишува Републичката изборна комисија.

Кога лицата од ставот 2. од овој член ги прекршуваат правилата за одржување на редот на избирачкото место или на друг начин ја попречуваат работата на органите за спроведување на изборите, органите за спроведување на изборите може да ги отстранат,а податоците за тоа да ги внесат во записникот.

Кандидатот од изборната листа која е потврдена и објавена не може да присуствува на работата на органот за спроведување на изборите.

2. Републичка изборна комисија

Член 33.

Републичката изборна комисија во постојан состав се состои од претседател и шест члена именувани од страна на Народното собрание на Република Србија, на предлог на пратеничките групи во Народното собранието на Република Србија, а во проширен состав и по еден претставник подносител на избирачка листа.

Републичката изборна комисија има секретар назначен од страна на Народното собрание на Република Србија, од редовите на стручните соработници во својата служба, кои учествуваат во работата на комисијата, без право на глас.

Републичката изборна комисија има еден член, претставник на републичките организации надлежни за деловната статистика, кој учествува во работата на комисијата без право на глас.

Претседателот, членовите на Републичката изборна комисија и неговиот секретар имаат заменици.

Претседателот, членовите на Републичката изборна комисија и нивните заменици мора да бидат дипломирани правници.

Републичката изборна комисија со решение определува дека подносителот на избирачката листа ги исполнува условите за одредување на

свои претставници во проширениот состав на овој орган во рок од 48 часа од објавувањето на избирачката листа.

Решението за исполнување односно неисполнување на условите за одредување на претставник на подносителот на избирачката листа Републичката изборна комисија му го доставува на подносителот на избирачката листа во рок од 24 часа од часот на донесувањето на решението.

Претставникот на подносителот на избирачката листа од ставот 1 од овој член станува член на Републичката изборна комисија во проширен состав најдоцна во рок од 24 часа по донесувањето на решението.

Составот на Републичката изборна комисија се објавува во „Службен весник на Република Србија".

Член 34.

Републичката изборна комисија:

1. се грижи за законско спроведување на изборите,

2. организира техничка подготовка за избори,

3. го следи спроведувањето и дава објаснувања во врска со спроведувањето на овој закон, особено за спроведувањето на гласањето во странство,

4. воспоставува унифицирани стандарди за изборниот материјал,

5. ги пропишува формите и правилата за спроведување на изборните активности пропишани со овој закон,

6. го пропишува видот на спреј од став 4. член 68. од овој закон,

7. го утврдува и го објавува во „Службен весник на Република Србија" бројот и адресата на избирачките места, но не подоцна од 20 дена пред закажаниот датум за изборите,

8. ги формира избирачките одбори и ги именува претседателот и членовите на избирачките одбори.

9. го утврдува бројот на гласачките ливчиња на гласачкото место, ги заверува и заедно со заверена копија од избирачкиот список им ги предава на избирачките одбори,

10. ги одредува изборните акти што треба да се доставуваат до неа,

11. утврдува дали избирачката листа е составена и доставена во согласност со овој закон и ја објавува,

12. донесува решение за објавување на консолидирана избирачка листа,

13. го одредува начинот на кој се чуваат и се користат изборниот материјал,

14. ги утврдува и ги објавува резултатите од изборите,

15. го утврдува бројот на мандати кои и припаѓаат на секоја избирачка листа.

16. доставува извештај до Народното собрание на Република Србија за спроведените избори,

17. доставува податоци до органите одговорни за собирање и обработка на статистички податоци,

18. врши други работи утврдени со овој закон,

Републичката изборна комисија донесува деловник за својата работа.

Обрасците од точка 4. и 5. од овој член, Републичката изборна комисија е должна да им ги стави на располагање на учесниците на изборите во рок од пет дена од денот на изборите.

Член 35.

Условите за работа на Републичката изборна комисија ги обезбедува Народното собрание на Република Србија.

3. Избирачки одбор

Член 36.

Избирачкиот одбор во постојан состав се состои од: претседателот и најмалку двајца членови, а во проширениот состав и еден претставник на подносителот на избирачката листа.

Претседателот и членовите на избирачкиот одбор имаат заменици.

Избирачкиот одбор се именува најдоцна 10 дена пред денот определен за одржување на изборите.

Републичката изборна комисија во рок од 48 часа од денот на донесувањето на одлуката за објавување на избирачката листа со решение утврдува кои подносители на избирачките листи ги исполнува условите за одредување на свои претставници во проширениот состав на избирачкиот одбор.

Решението за исполнување односно неисполнување на условите за одредување на претставник на подносителот на избирачката листа Републичката изборна комисија му го доставува на подносителот на избирачката листа во рок од 24 часа од часот на донесувањето на решението.

Претставникот на подносителот на избирачката листа од ставот 1 од овој член станува член на Републичката изборна комисија во проширен состав најдоцна во рок од 24 часа по донесувањето на решението.

Подносителите на избирачките листи може да се согласат да назначат заеднички претставник во избирачкиот одбор.

Член 37.

Избирачкиот одбор директно спроведува гласање на избирачкото место, ја обезбедува правилноста и тајноста на гласањето, ги утврдува резултатите од гласањето на избирачкото место и врши други работи утврдени со овој закон.

Избирачкиот одбор се грижи за одржување ред во избирачкото место за време на гласањето.

Дополнителните правила за работата на избирачкиот одбор ги пропишува Републичката изборна комисија.

Член 38.

Во случај на истовремена одржување на избори за народни пратеници во Народното собрание на Република Србија и претседател на Републиката, избирачките одбори назначени за спроведување на изборите за народните пратеници ги извршуваат и задачите на избирачките одбори за избор на претседател на Републиката.

4. Претставниците на подносителите на избирачките листи во органите за спроведување на изборите

Член 39.

Подносителот на избирачката листа од чл. 33. и 36. од овој закон одредува претставници во органите за спроведување на избори и за тоа ги известува органите кои ги менувале органите за спроведување на изборите.

Откако ќе добијат известување за лицата кои ќе влезат во проширениот состав, органите за спроведување на изборите во постојан состав, најдоцна во рок од 24 часа од часот на приемот на известувањето, со решение ги утврдуваат имињата на лицата кои стануваат нивни членови.

Доколку подносителот на избирачката листа не назначи претставници во органот за спроведување на изборите најдоцна пет дена пред датумот одреден за избори, органот продолжува да работи и да одлучува без претставник на подносителот на избирачката листа.

VI. ИЗБИРАЧКА ЛИСТА

1. Кандидатура

Член 40.

Кандидати можат, според условите предвидени со овој закон, да предложат регистрирани политички партии и партиски коалиции (во натамошниот текст: политички партии), како и групи граѓани.

Во име на политичка партија или група граѓани, предлогот од ставот 1 од овој член може да поднесе само лице овластено од политичката партија или групата граѓани.

Во име на коалиција на политички партии, предлогот од ставот 1 од овој член го доставуваат најмногу две овластени лица.

Член 40а.

На избирачките листи меѓу секои три кандидати на листата (првите три места, три втори места и така до крајот на листата) мора да биде најмалку еден кандидат – припадник на полот кој е помалку застапени на листата.

Доколку избирачката листа не ги исполнува условите од ставот 1 од овој член, ќе се смета дека била нецелосна за објавување за избирачка листа, а предлагачот на листата ќе биде поканет да ги поправи недостатоците на листата, во согласност со овој закон.

Доколку предлагачот на листата не ги отстрани недостатоците од ставот 2 од овој член, Републичката изборна комисија ќе одбие да ја објави избирачката листа во согласност со овој закон.*

Член 41.

Подносителот на избирачката листа може да ја повлече листата најдоцна до денот на утврдувањето на збирните избирачки листи.

Со повлекувањето на избирачката листа престанува функцијата на претставникот на подносителот на листата во сите органи за спроведување на изборите, како и сите права кои согласно со одредбите од овој закон му припаѓаат во тоа својство.

2. Назив, утврдување и објавување на избирачките листи

Член 42.

Називот на избирачката листа се определува според називот на политичката партија која ја доставува листата, а во називот може да се вклучи и името и презимето на лицето назначено од политичката партија како носител на избирачката листа.

Доколку две или повеќе политички партии поднесат заедничка избирачка листа, називот на избирачката листа и најмногу двајца носители на избирачката листа се определуваат консензуално.

Со називот на избирачката листа на група граѓани подносителот ја утврдува најблиската ориентација на таа листа, а во називот може да ги вклучи и името и презимето на лицето кое групата граѓани го определуваат како носител на избирачката листа.

Лицето назначено како носител на избирачката листа може да биде кандидат за народен пратеник.

Лицето назначено за носител на избирачката листа може да биде кандидат за други државни органи за кои истовремено се спроведуваат избори.

Член 43.

Избирачката листа е формирана доколку најмалку 10.000 избирачи ја поддржат со своите потписи.

Републичката изборна комисија ја пропишува формата и содржината на образецот за потпис од ставот 1 од овој член и ќе им ја стави на располагање на учесниците на изборите во рок од пет дена од денот на објавувањето на изборите.

Избирачот може со својот потпис да ја поддржи избирачката листа на само еден предлагач. Секој потпис од став 1. од овој член мора да биде заверен од надлежен суд.

Износот на надоместокот за верификација на потписи го определува Министерството за правда на Република Србија со посебен акт.

Член 44.

Избирачката листа се доставува до Републичката изборна комисија најдоцна 15 дена пред денот определен за изборите.

Со избирачката листа до Републичката изборна комисија се доставува и следнава документација:

1. потврда за избирачкото право за секој кандидат од избирачката листа, во која се наведени името и презимето, датумот на раѓање, професијата и личниот број на кандидатот,

2. писмена изјава од кандидатот за прифаќање на кандидатурата,

3. потврда за местото на живеење на кандидатот,

4. писмена согласност на носителот на листата,

5. овластување на лицата кои ја поднесуваат избирачката листа,

6. уверение за државјанство,

7. судски заверени, на посебен образец, потписи на гласачите кои ја поддржале одредената избирачка листа.

Член 45.

Републичката изборна комисија ја прогласува избирачката листа на политичката партија (партиска избирачка листа), листа на две или повеќе

политички партии (коалициона избирачка листа) или група граѓани (избирачка листа на група граѓани), веднаш по приемот на избирачката листа и соодветната документација, а најдоцна во рок од 24 часа по добивањето на избирачката листа.

Републичката изборна комисија решението за објавување на избирачката листа од ставот 1 од овој член, без одлагање, го доставува до подносителот.

Член 46.

Доколку Републичката изборна комисија утврди дека избирачката листа не е поднесен навреме ќе донесе решение за одбивање.

Доколку Републичката изборна комисија утврди дека избирачката листа содржи недостатоци кои се пречка за објавување на избирачката листа во согласност со овој закон, ќе се донесе, во рок од 24 часа од приемот на избирачката листа, заклучокот со кој на подносителот на избирачката листа му се налага најдоцна во рок од 48 часа од времето на доставување на заклучокот да ги отстрани овие недостатоци. Со тој заклучок истовремено на подносителот на избирачката листа ќе му се укажат активности што треба да се преземат за да се отстранат недостатоците.

Доколку Републичката изборна комисија утврди дека избирачката листа содржи недостатоци утврдени со овој закон, или дека недостатоците на избирачката листа не се отстранети, или не се отстранети во предвидениот рок, во рок од 48 часа ќе донесе решение за одбивање на избирачката листа.

3. Збирна избирачка листа

Член 47.

Збирната избирачка листа ја утврдува Републичката изборна комисија и ги содржи сите избирачки листи со личните имиња на сите кандидати и податоците за годината на раѓање, занимање и место на живеење.

Редоследот на избирачките листи, со имињата на сите кандидати, на збирната избирачка листа се утврдува според редоследот на нивната номинација.

Републичката изборна комисија ја објавува збирната избирачка листа во „Службен весник на Република Србија", најдоцна 10 дена пред денот определен за одржување на изборите. За датумот на објавување во „Службен весник на Република Србија" се зема денот на објавувањето на збирната избирачка листа.

Секој подносител на избирачка листа има право, во рок од 48 часа од денот на објавувањето на збирната избирачка листа, преку лице овластено да изврши увид во сите поднесени избирачки листи и документите доставени до нив.

VII. ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ПОДНОСИТЕЛИТЕ НА ИЗБИРАЧКИТЕ ЛИСТИ И КАНДИДАТИТЕ ОД ИЗБИРАЧКИТЕ ЛИСТИ

Член 48.

Подносителите на избирачките листи имаат право да ги информираат граѓаните за програмите и активностите, како и за предложените кандидати во јавните гласила, во согласност со одредбите од овој закон.

Член 49.

Организациите кои емитуваат радио и телевизиска програма, основана од страна на Република Србија, се должни од денот на распишувањето на изборите во рамките на политичко-информативната програмата чија звучноста и видливоста е обезбедена на целата територијата на Републиката, да им обезбедат претставување на избирачките листи и кандидатите од избирачките листи, како и презентирање и објаснување на изборните програми на подносителите на тие листите, во согласност со овој закон.

Организациите од ставот 1. од овој член не им е дозволено, под никакви околности, да им овозможат претставување на кандидатите и презентирање и објаснување на програмата на подносителите на избирачките листи во комерцијални, забава или други програми.

Член 50.

Уредниците и водителите на политичко-информативните и специјализираните емисии од организациите од членот 49 од овој закон се должни во текот на изборната кампања, независно и објективно да ги претставуваат сите кандидати, а водителите на емисиите мора да имаат непристрасен однос кон сите присутни политички, социјални и етничко-културни програми на политичките партии чии кандидати се претставени.

Во согласност со став 1. од овој член, а врз основа на став 2. член 5. од овој закон, се организираат емисии во кои се обезбедува јавно соочување на изборните програми на подносителите на избирачките листи и кандидатите од тие листи.

Член 51.

По двајца претставници од Јавното претпријатие, која емитува радио и телевизиски програми и чиј основач е Република Србија, Владата на Република Србија и политичките партии застапени во Народното собранието на Република Србија, спогодбено се определува бројот и времетраењето на емисиите за презентација на политичките партии, политички организации или групи на граѓани кои имаат намера да учествуваат на изборите.

Договорот од ставот 1. од овој член се склучува најдоцна во рок од пет дена од денот на одлуката за распишување на изборите и веднаш јавно да го објавуваат.

Средствата за јавно информирање од ставот 1. од овој член, со учество на претставници од основачите и предлагачите на избирачките листи, ги утврдуваат дополнителните правила за претставување на подносителите на избирачките листи, изборните програми и кандидатите од избирачките листи.

VIII. СПРОВЕДУВАЊЕ ИЗБОРИ

1. Избирачки места

Член 52.

Гласањето за пратеници се врши на избирачко место. Избирачкото место се определува за максимум 2.500 и најмалку 100 избирачи. Републичката изборна комисија ги утврдува дополнителните правила во врска со избирачкото место.

Член 53.

Гласачот гласа на избирачкото место каде што е запишан во изводот од избирачкиот список.

Со исклучок, избирачот може да гласа и надвор од избирачкото место каде што е запишан во изводот од избирачкиот список, под услови и во постапка утврдена со овој закон.

Начинот на гласање надвор од избирачкото место и бројот на избирачите кои гласале на тој начин е вклучен во записниците од работата на избирачкиот одбор.

Член 54.

На секој гласачот задолжително му се доставува известување за датумот и времето на изборите со бројот и адресата на избирачкото место во кое гласа, како и бројот под кој е запишан во изводот од избирачкиот список, најдоцна пет дена пред денот на изборите.

Известувањето од ставот 1. од овој член на гласачите им го доставува органот надлежен за водење на избирачкиот список.

Член 55.

Секој гласач гласа лично.

Гласачот може да гласа само еднаш за време на изборите. Гласањето е тајно.

Се гласа на заверени гласачки ливчиња.

На избирачкото место и на 50 метри од избирачкото место, се забранува прикажување на симболи на политички партии и друг пропаганден материјал.

Доколку за време на гласањето се прекршат правилата од ст. 1. до 4. од овој член, избирачкиот одбор се распушта, а гласањето на тоа избирачко место се повторува.

На избирачкото место е забрането користење на пејџери, мобилни телефони и други средства за врска и комуникации.

Дополнителните упатства за мерките за обезбедување на тајноста на гласањето ги утврдува Републичката изборна комисија.

Член 56.

Избирачките места се отвораат во 7,00 часот и се затвораат во 20,00 часот. За тоа време, избирачкото место мора постојано да биде отворено.

Гласачите кои ќе се најдат на избирачкото место за време на неговото затворање им се овозможува да гласаат.

Гласањето во странство трае два дена и завршува истиот ден и време според локално време кое одговара на завршувањето на гласањето во Република Србија.

Член 57.

Доколку на избирачкото место се наруши редот, избирачкиот одбор може да го прекине гласањето додека не се воведе ред. Причините и траењето на прекинот на гласањето се воведува во записникот за работата на избирачкиот одбор.

Доколку гласањето се прекине на подолго од еден час, се продолжува за онолку време колку што траел прекинот.

Член 58.

Додека е отворено избирачкото место и додека трае гласањето сите членови на избирачкиот одбор или нивните заменици мора да бидат на избирачкото место.

За секое избирачко место се обезбедува посебна просторија во која може да се обезбеди тајност на гласањето.

Во просторијата во која се изведува гласањето може да бидат присутни само онолкав број на гласачи колку што има обезбедено места за тајно гласање.

Забрането е задржување на избирачкото место на сите лица кои немаат права и должности во врска со спроведувањето на изборите кои се утврдени со овој закон.

Припадниците на полицијата кои се на должност, на повик на претседателот на избирачкиот одбор, можат да влезат на избирачкото место само доколку на избирачкото место се нарушени редот и мирот.

Доколку се прекршат одредбите од ст. 1. до 5. од овој член може се поднесе приговор до Републичката изборна комисија, која одлучува дали ќе се повтори гласањето на тоа избирачко место.

2. Изборен материјал

Член 59.

Гласачките ливчиња содржат:

1. реден број кој се става пред називот на избирачката листа,

2. називот на избирачката листа, според редоследот утврден на збирната листа со личното име на првиот кандидат од листата,

3. напомена дека се гласа само за една избирачка листа, со заокружување на редниот број пред називот на таа листа.

Член 60.

Гласачката листа ја подготвува и заверува Републичката изборна комисија.

Републичката изборна комисија го утврдува бројот на гласачките ливчиња, кој мора да биде еднаков на бројот на гласачи впишани во избирачкиот список.

Републичката изборна комисија ја контролира подготовката и заверката на гласачките ливчиња и го одредува бројот на резервни гласачки ливчиња.

Гласачките ливчиња се печатат на едно место, на хартија заштитена со воден жиг.

Подносителите на избирачките листи ги доставуваат до Републичката изборна комисија имињата на лицата кои имаат право да присуствуваат на печатењето, броењето, пакувањето на гласачките ливчиња и нивното доставување до органите надлежни за спроведување на изборите.

Во општините каде во службена употреба се и јазиците на националните малцинства гласачките ливчиња се печатат и на тие јазици.

Републичката изборна комисија дополнително го пропишуваат обликот и изгледот на гласачките ливчиња, начинот и контролирањето на нивното печатење и доставување и ракувањето со гласачките ливчиња.

Член 61.

Министерот надлежен за административни работи дополнително го пропишува обликот и димензиите на гласачките кутии. Гласачките кутии мора да бидат од проѕирен материјал (плексиглас, пластика или слични материјали).

Член 62.

Републичката изборна комисија е должна за секој избирачки одбор благовремено да го припреми материјалот за гласање, а особено потребниот број на гласачки ливчиња, консолидираната избирачка листа, извод од избирачкиот список, потврди од избирачкото право како и образец за записникот за работата на избирачкиот одбора.

Примопредавањето на изборниот материјал се врши најдоцна во рок од 48 часови пред денот на одржувањето на изборите.

Општинската администрација се грижи за уредувањето на избирачките места и за подготовката за секој избирачки одбор, потребниот број на гласачки кутии со приборот за нивно запечатување и приборот за пишување.

На денот на изборите, пред почетокот на гласањето, избирачкиот одбор утврдува дали подготвениот изборен материјал за тоа избирачко место е целосен и исправен, дали избирачкото место е уредено на начинот на кој се обезбедува тајност на гласањето и дали гласањето може да започне, и тоа го внесува во записникот за својата работа.

Член 63.

Збирната избирачка листа, со називите на избирачките листи и имињата на сите кандидати, мора за време на гласањето да биде видно истакната на избирачкото место.

Содржината, обликот и начинот на истакнувањето на збирната избирачка листа од ставот 1. од овој член ги пропишува Републичката изборна комисија.

Член 64.

Претставниците на подносителите на избирачките листи и кандидатите за пратеници имаат право на увид во изборниот материјал, а особено во изводите од избирачките списоци, записниците на избирачкиот одбор, записниците на Републичката изборна комисија и гласачките ливчиња. Увидот се врши во службените простории на Републичката изборна комисија, како и кај органите кај кои се наоѓаат изборните материјали. Увидот во изборниот материјал може да се изврши во рок од пет дена од денот на одржувањето на изборите.

Член 65.

Изборниот материјал се чува најмалку четири години.

Републичката изборна комисија го пропишува начинот на користење на изборниот материјал.

Член 66.

Републичката изборна комисија ги пропишува содржините и обликот на обрасците и изборниот материјал потребни за спроведување на изборите во рок од 15 дена од денот на нивното именување.

3. Гласање

Член 67.

Избирачкиот одбор ги проверува гласачките кутии во присуство на гласачот кој прв ќе дојде на избирачкото место. Резултатот од контролата се впишува во контролниот лист, кој го потпишуваат членовите на избирачкиот одбор и гласачот кој прв дошол на избирачкото место.

Во гласачката кутија се става контролниот лист, а потоа таа во присуство на првиот гласач се запечатува, и тоа се внесува во записникот за работата на избирачкиот одбор.

По отворањето на гласачката кутија, најпрво се проверува дали во неа е контролниот лист. Доколку во гласачката кутија го нема контролниот лист, избирачкиот одбор се распушта и се именува нов, а гласањето на тоа избирачко место се повторува.

Образецот на контролниот лист и начинот на запечатување на гласачките кутии ги пропишува Републичката изборна комисија.

Член 68.

Гласачот најпрво му го соопштува на избирачкиот одбор своето лично име и му го дава известувањето за гласањето, а со личната карта или друга исправа го докажува својот идентитет.

Гласачот не може да гласа без да приложи доказ за својот идентитет. Претседателот или членот на избирачкиот одбор, откако ќе го утврди идентитетот на гласачот, го заокружува редниот број под кој гласачот е запишан во изводот од избирачкиот список и му го објаснува начинот на гласање.

Гласачот се потпишува на избирачкиот список и го превзема гласачкото ливче.

На секој гласач кој пристапил на гласањето и го примил гласачкиот материјал, со специјален спреј ќе му биде обележен показалецот на десната рака, како знак дека гласал. Ознаката на показалецот трае минимум 24 часа.

Член 69.

Членовите на избирачкиот одбор не смеат на никаков начин да влијаат врз одлуката на гласачот.

Членовите на избирачкиот одбор се должни на гласачот, на негово барање, повторно да му го објаснат начинот на гласања.

Членовите на избирачкиот одбор се должни, особено да внимаваат никој да не му смета на гласачот додека го пополнува гласачкото ливче и во целост да биде обезбедена тајност на гласањето.

Доколку во текот на гласањето се прекршат одредбите од ст. 1. до 3. од овој член Републичката изборна комисија го распушта избирачкиот одбор, се формира нов избирачки одбор и се одредува повторување на гласањето во тој избирачки одбор.

Член 70.

Гласачот може да гласа само за една избирачка листа со гласачкото ливче. Се гласа со заокружување на редниот број пред називот на избирачката листа за која се гласа.

Гласачот сам го превиткува пополнетото гласачко ливче така што да не се гледа како гласал и се става во соодветната гласачка кутија, а потоа го напушта избирачкото место.

Член 71.

На денот на изборите не може да се вршат никакви промени во изводите од избирачките списоци.

Доколку се постапи спротивно на одредбите од став 1. од овој член, избирачкиот одбор се распушта, а гласањето на тоа избирачко место се повторува.

Член 72.

Гласачот кој не е во можност на избирачкото место да гласа лично (слепо, инвалидно или неписмено лице) има право да поведе лице кое наместо него, на начин на кој му одреди тоа, да го пополни ливчето, односно да со изврши гласањето.

Начинот на гласање за гласачот од став 1. од овој член се внесува во записникот.

Член 72а

Гласачот кој не е во можност да гласа на избирачкото место (немоќно или спречено лице) може, најдоцна до 11 часот на денот на гласањето, да го извести избирачкиот одбор за тоа дека сака да гласа.

Три члена од избирачкиот одбор од проширениот состав на избирачкиот одбор кои се претставници на подносителите на три различни избирачки листи кои ги одредува избирачкиот одбор одат кај таквиот гласачот, го утврдуваат неговиот идентитет и му го предаваат службеното плико, заверениот гласачко ливче, збирната избирачка листа, потврдата за избирачкото право и посебно плико за пополнетото гласачко ливче, го запознаваат со начинот на гласање, па ја напуштаат просторијата во која гласачот гласа.

Откако ќе гласа, гласачот ја потпишува потврдата за избирачкото право, го превиткува гласачкото ливче и го става во посебно плико кој присутните членови на избирачкиот одбор пред него го запечатуваат со жиг на печатен восок, потоа во службено плико ги ставаат потпишаната потврда за избирачкото право и посебното плико во кој се наоѓа гласачкото ливче.

Откако ќе се вратат на избирачкото место, членовите на избирачкиот одбор веднаш го предаваат на останатите членови на избирачкиот одбор службеното плико, кој избирачкиот одбор го отвора, врз основа на потпишаната потврда за избирачкото право го заокружуваат редниот број под кој гласачот е впишан во изводот на избирачкиот список и на крајот го отвораат запечатеното плико од кој го вадат превитканото гласачко ливче и такво го уфрлаат во гласачката кутија за да не се види за кој гласал гласачот.

Доколку во службеното плико нема потпишана потврда за избирачкото право, се смета дека гласачот не гласал.

Член 72б

Гласачот кој на денот на гласањето се наоѓа во притвор или издржува затворска казна, гласа на избирачкото место во затворот во кој се наоѓа.

Републичката изборна комисија одредува посебни избирачки места во затворот и ги именува членовите на избирачкиот одбор во постојан и проширен состав. Лицата кои работат во министерството надлежно за прада и лицата кои гласаат во затвор не може да бидат во составот на избирачкиот одбор.

Министерството надлежно за административни работи ги подготвува и заверува посебните изводи од избирачкиот список за секој затвор и ги доставува до Републичката изборна комисија во рок од 24 часа од денот на донесувањето на решението за заклучување на избирачкиот список.

Посебните изводи од став 3. од овој член Републичката изборна комисија ги доставува до избирачките одбори во затворите.

Член 73.

Гласачите кои се на служење на воен рок, на воени вежби или на школување во единиците или установите на Војската на Србија гласаат на објавеното избирачко место кое е најблиску до единиците или установите во кои го служат воениот рок или се наоѓаат на воени вежби, односно на школување.

Републичката изборна комисија, најдоцна во рок од 20 дена пред денот на одржување на изборите, во „Службен весник на Република Србија” објавува на кои, веќе одредени, избирачки места ќе гласаат војниците кои се на служење воениот рок, на воени вежби или на школување во единиците или установите на Војската на Србија.

Министерството надлежно за административни работи ги подготвува и заверува посебните изводи од избирачкиот список за гласање на гласачите од став 1. од овој член и ги доставува до Републичката изборна комисија во рок од 24 часа од денот на донесување на решението за заклучување на избирачкиот список.

Посебните изводи од став 3. од овој член Републичката изборна комисија ги доставува до избирачките одбори на избирачките места на кои гласаат гласачите кои се на служење на воен рок, на воени вежби или на школување во единиците или установите на Војската на Србија.

Член 73а

Гласачите кои имаат престојувалиште во странство гласаат во дипломатско-конзуларните претставништва на Република Србија и на посебни избирачки места кои ги одредува Републичката изборна комисија, според добиеното мислење од министерството надлежно за надворешни работи.

Министерството надлежно за административни работи ги подготвува и заверува посебните изводи од избирачкиот список за гласање на гласачите од став 1. од овој член и ги доставува до Републичката изборна комисија во рок од 24 часа од денот на донесувањето на решението за заклучување на избирачкиот список.

Посебните изводи од став 2. од овој член Републичката изборна комисија ги доставува до министерството надлежно за надворешни работи кое, заедно со останатиот изборен материјал, го проследува до сите избирачки места со странство.

Членовите на избирачкиот одбор во постојан состав во странство ги именува Републичката изборна комисија, на предлог на министерството надлежно за надворешни работи.

Избирачкиот одбор во проширен состав во странство го сочинуваат по еден претставник на подносителите на избирачките листи чија листа е објавена. Членовите на избирачкиот одбор во проширен состав во странство ги именува Републичката изборна комисија, на предлог на подносителите на избирачките листи чија листа е објавена.

Претседателот на избирачкиот одбор се именува, според правило, од редовите на дипломираните правници вработени во дипломатско-конзуларното претставништво.

Чл. 73б до 73г

Престанале да важат

IX. УТВРДУВАЊЕ И ОБЈАВУВАЊЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ИЗБОРИТЕ

1. Утврдување на резултатите од изборите

Член 74.

Откако ќе заврши гласањето избирачкиот одбор пристапува кон утврдување резултатите од гласањето на избирачкото место.

Избирачкиот одбор го утврдува бројот на неупотребени гласачки ливчиња и ги става во посебен омот кој го запечатува.

Врз основа на изводот од избирачкиот список, избирачкиот одбор го утврдува вкупниот број на гласачи кои гласале.

Кога ќе се отвори гласачката кутија, откако ќе се провери контролниот лист, важечките гласачки ливчиња се одвојуваат од неважечките.

Избирачкиот одбор го констатира бројот на неважечки гласачки ливчиња и го внесува во записникот, а потоа го утврдува бројот на важечки ливчиња и бројот на гласови за секоја избирачка листа, и исто така ги внесува во записникот.

Неважечките гласачки ливчиња се непополнетите гласачки ливчиња, ливчињата кои се пополнети така што не може да се утврди за која избирачка листа се гласало и ливчињата на кои е заокружено повеќе од една избирачка листа.

Доколку на гласачкото ливче е заокружено името и презимето на првиот кандидат на избирачката листа или е заокружен називот или дел од називот на избирачката листа, односно доколку истовремено се заокружени редните броеви и називот на избирачката листа и името и презимето на првиот кандидат, таквото гласачко ливче се смета се важечко.

Доколку се утврди дека бројот на гласачки ливчиња во гласачката кутија е поголем од бројот на гласачи кои гласале, избирачкиот одбор се распушта и се именува нов, а гласањето на тоа избирачко место се повторува.

Член 75.

Избирачкиот одбор по утврдувањето на резултатите од гласањето во залисникот за својата работа го внесува бројот на примени гласачки ливчиња; бројот на неупотребени гласачки ливчиња; бројот на неважечки гласачки ливчиња; бројот на важечки гласачки ливчиња; бројот на гласовите дадени за секоја избирачка листа; бројот на гласачи спрема изводот од избирачкиот список и бројот на гласачи кои гласале.

Во записникот за работата на избирачкиот одбор се внесуваат и забелешките и мислењата членовите на избирачкиот одбор, подносителите на избирачките листи и заедничките претставници на подносителите на избирачките листи, како и сите други значајни факти за гласањето.

Записникот за работата на избирачкиот одбор го потпишуваат сите членови на избирачкиот одбор.

Член 76.

Записникот за работата на избирачкиот одбор се изработува на прописен образец кој се печати во шест примероци.

Во општините каде во службена употреба се и јазиците на националните малцинства записникот од работата на избирачкиот одбор се печати и на тие јазици.

Првиот примерок од записникот со утврдениот изборен материјал се доставува до Републичката изборна комисија.

Вториот примерок од записникот се истакнува на избирачкото место на јавни увид.

Останатите четири примероци од записникот им се врачуваат на претставниците на подносителите на избирачките листи кои освоиле најголем број на гласови на тоа избирачко место и тоа веднаш доколку подносителот на избирачката листа има претставник во избирачкиот одбор, а доколку нема претставник на подносителот на избирачката листа може да го преземе примерокот од записникот од изборната комисија во рок од 12 часа.

Останатите подносители на избирачки листи имаат право, во рок од 12 часа по доставувањето на материјалот од избирачкото место до Републичката изборна комисија, од Републичката изборна комисија да добијат заверена фотокопија од записникот од избирачкото место.

Член 77.

По утврдувањето на резултатите од гласањето избирачкиот одбор без одлагање, а најдоцна во рок од 18 часа од часот на затворање на избирачкото место, ќе им ги достави на Републичката изборна комисија: записникот за работата, изводот од избирачкиот список; неупотребените и, одвоено од нив, употребените гласачки ливчиња; неважечките и, одвоено од нив, важечките гласачки ливчиња, како и преостанатиот изборен материјал.

Член 78.

Во рок од 96 часа од затворањето на избирачкото место, Републичката изборна комисија со записник ги утврдува: вкупниот број на гласачи запишани во избирачкиот список; бројот на гласачи кои гласале на избирачките места; вкупниот број на гласачки ливчиња примени на избирачките места; вкупниот број на неупотребени гласачки ливчиња; вкупниот број на неважечки гласачки ливчиња; вкупниот број на важечки гласачки ливчиња; бројот на гласовите дадени за секоја избирачка листа поединечно.

Републичката изборна комисија ги утврдува резултатите од изборите и дава посебен записник за ова.

Републичката изборна комисија ја пропишува содржината и формата на образецот за записникот за својата работа.

Член 79.

Подносителите на избирачките листи може да пријават до Републичката изборна комисија лице кое ќе има право да учествува во статистичка обработка на податоците во Републичката изборна комисија.

Член 80.

Секоја избирачка листа и припаѓаат онолкав број на мандати, кој што е пропорционален со бројот на добиени гласови.

Член 81.

Во распределбата на мандатите учествуваат само избирачките листи кои добиле најмалку 5% од вкупниот број на гласови од гласачите кои гласале во изборната единица.

Политичките партии на националните малцинства и коалициите на политички партии на националните малцинства учествуваат во распределбата на мандатите и кога освоиле помалку од 5% од вкупниот број на гласачи кои гласале. *

Политичките партии на националните малцинства се сите оние партии чија главна цел е да ги застапуваат интересите на националните малцинства и да ги заштитат и подобрат правата на припадниците на националните малцинства, во согласност со меѓународните правни стандарди.

За тоа дали подносителот на избирачката листа има статус на политичка партија на националните малцинства или коалиција на политичките партии на националните малцинства одлучи Републичката изборна комисија при објавувањето на избирачката листа, а на предлог на подносителот на избирачката листа, кој мора да биде наведен при доставувањето на избирачките листи.

Член 82.

Републичката изборна комисија ги распределува мандатите со користење на најголемиот систем на најголем количник.

Мандатите се распределуваат така што вкупниот број на гласови кои ги добиела секоја избирачка листа ќе се подели со броевите од еден до заклучно со бројот 250.

Добиените количници се подредуваат според големината и се земаат во предвид 250 најголеми количници. Секоја избирачка листа добива онолку мандати колку што ќе му припаднат според овој сооднос.

Доколку две или повеќе избирачки листи добијат ист количник врз основа на кој се доделува еден мандат, а нема повеќе мандати за распределба, мандатите ќе бидат доделени на листата, која добила вкупно повеќе гласови.

Доколку ниту една од избирачките листи не добие најмалку 5% од гласовите, распределбата ќе се врши на начинот определен во ст. од 1. до 3. од овој член.

Член 83.

Мандатите кои и припаѓаат на одредена избирачка листа се доделуваат на кандидатите од таа листа, во согласност со одредбите од овој закон.

Кога на одредена избирачка листа и се доделуваат повеќе мандат, отколку што има на таа листа предложено кандидати за пратеници, мандатот се доделува на избирачката листа која има следен најголем количник.

Член 84.

Републичката изборна комисија во рок од 10 дена од денот на објавувањето на вкупните резултати од изборите, сите добиени мандати од избирачката листа им ги доделува на кандидатите според редоследот на избирачката листа, почнувајќи од првиот кандидат од листата.

2. Објавување на резултатите од изборите

Член 85.

Републичката изборна комисија во „Службен весник на Република Србија" ги објавува податоците за вкупните резултати од изборите на пратеници и тоа:

1. бројот на гласачи запишани во избирачкиот список,

2. вкупниот број на гласачи кои гласале,

3. број на примени гласачки ливчиња,

4. број на неискористени гласачки ливчиња,

5. бројот на искористени гласачки ливчиња,

6. број на неважечки гласачки ливчиња,

7. број на важечки гласачки ливчиња,

8. бројот на гласови кои ги добиле поединечно избирачките листи,

9. број на мандати кои ги добиле поединечно избирачките листи.

Член 86.

Републичката изборна комисија ги објавува резултатите од изборите во рок од 96 часа од завршувањето на гласањето.

Од завршувањето на гласањето до објавувањето на резултатите од изборите, Републичката изборна комисија преку средствата за информирање ги објавува привремените податоци за резултатите од изборите.

Резултатите од изборите се објавуваат во „Службен весник на Република Србија".

Член 87.

Републичката изборна комисија на пратеникот му издава потврда дека е избран.

X. ПРЕСТАНОК НА МАНДАТОТ, ПОВТОРУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ И ПОПОЛНУВАЊЕ НА ИСПРАЗНЕТИТЕ ПРАТЕНИЧКИ МЕСТА

1. Престанок на мандатот

Член 88.

Мандатот на пратеникот престанува пред истекот на времето за кое е избран:

1. престанала да важи (Одлука на УС - 57/2003-41),

2. со поднесување на оставка,

3. доколку со правосилна судска одлука е осуден на затворска казна безусловно најмалку шест месеци,

4. доколку е лишен од работна способност со правосилна судска одлука,

5. преземање на работа или функција која според овој закон е неспојлива со функцијата пратеник,

6. доколку го изгуби државјанството,

7. доколку негово место на живеење не е на територијата на Република Србија,

8. доколку се случи смртта на пратеникот,

9. престанала да важи (Одлука на УС - 57/2003-41).

Пратеникот лично поднесува оставка, заверена од органот надлежен за заверување на потпис, до претседателот на Народното собрание, во рок од три дена од денот на заверката.

Мандатот на пратеникот престанува на денот на настанувањето на случајот од ставот 1 од овој член.

Денот на престанокот на мандатот го утврдува Народното собрание на Република Србија веднаш по приемот на известувањето за причините за престанок на мандатот на пратеникот на тековната седница или на првата наредна седница.

Член 89.

Повторни избори се спроведуваат доколку Републичката изборна комисија ги поништи изборите поради нерегуларности во спроведувањето на изборите во случаите утврдени со овој закон.

Член 90.

Доколку Републичката изборна комисија ги поништи изборите во едно избирачко место, гласањето се повторува само на тоа избирачко место.

Кога изборите се повторуваат во случаите утврдени со овој закон, Републичката изборна комисија донесува решение за повторување на гласањето.

Во случај од чл. 89. и 90. од овој закон, резултатот од изборите ќе се утврди по завршувањето на повтореното гласање.

Член 91.

Повторените избори се спроведуваат на начин и во согласност со постапките утврдени со овој закон за спроведување на изборите.

Повторните избори ги распишува Републичката изборна комисија.

Повторените избори се одржуваат не подоцна од 15 дена по поништувањето на изборите во Република Србија, а седум дена од денот на поништување на избирачкото место.

Повторените избори се спроведуваат според листата на кандидати утврдени за изборите кои се поништени, освен кога изборите се поништени поради нерегуларности во утврдувањето на избирачките листи.

Член 92.

Доколку согласно со членот 88 став 1 од овој закон, на пратеникот му престане мандатот пред истекот на времето за кој е избран, мандатот му се доделува на нов пратеник, на начин утврден во овој член.

Кога мандатот престанува пред истекот времето за кој е избран, мандатот се доделува на првиот следен кандидат од истата избирачка листа на кој не му е доделен мандат на пратеник.

Кога на пратеник кој е избран од коалициона избирачка листа му престанува мандатот пред истекот на времето за кое е избран, мандатот се доделува на првиот следен кандидат на избирачката листа на која мандатот не му е доделен - член на истата политичка партија.*

Кандидат кој има добиено мандатот на пратеник, а чиј мандат престанал поради преземањето на функцијата, како член на Владата, мандатот повторно му се доделува во истиот состав на Народното собрание, под услови:

- на кандидатот да му престанала функцијата како член на Владата,

- да има испразнето пратеничко место кое и припаѓа на истата избирачка листа, и

- да поднел барање до Републичката изборна комисија за доделување на мандатот на пратеникот.

Кога мандатот на пратеник престанува пред истекот на неговиот мандат во случаите од ставот 1. од овој член, а на избирачката листа, од која е избран пратеникот нема кандидат за кој подносителот на избирачката листа не добил мандат, мандатот им припаѓа на подносителот на избирачката листа со следниот најголем количник, а за него не добил мандат.

Мандатот на новиот пратеник трае до истекот на мандатот на пратеникот чиј мандат престанал.

Во случаите наведени во став. 2., 3. и 5. од овој член, пред назначувањето на кандидатот, се добива писмена согласност за прифаќање на мандатот.

XI. ЗАШТИТА ИЗБИРАЧКОТО ПРАВО

Член 93.

Органите надлежни за спроведување на изборите се должни да ги информираат гласачите за нивните избирачки права и начинот на заштита на овие права во текот на изборната постапка.

Член 94.

Секој гласач, кандидат за пратеник и подносител на избирачка листа има право на заштита на избирачкото право, во согласност со постапката утврдена со овој закон.

Член 95.

Секој гласач, кандидат и подносител на избирачка листа има право да поднесе приговор до Републичката изборна комисија за повреда на избирачкото право во текот на изборите или нерегуларности во постапката за предложување во текот на изборите.

Приговор против одлуките, работата или пропустите на избирачкиот одбор се доставува до Републичката изборна комисија.

Приговорот од ст. 1. и 2. од овој член се поднесува во рок од 24 часа од моментот кога е донесена одлуката или извршената работа која подносителот на приговорот ја смета за неправилна, односно од моментот кога е направен пропустот.

Член 96.

Републичката изборна комисија донесува одлука во рок од 48 часа од приемот на приговорот и ја доставува до подносителот на приговорот и до сите подносители на избирачките листи.

Доколку Републичката изборна комисија го прифати приговорот, ќе ја поништи одлуката или дејствието.

Доколку Републичката изборна комисија не донесе решение во роковите утврдени со овој закон, се смета дека приговорот е прифатен.

Член 97.

Против секоја одлука на Републичката изборна комисија донесена во врска со приговор, може да се поднесе жалба до Управниот суд.

Жалбата се поднесува преку Републичката изборна комисија во рок од 48 часа од приемот на решението.

Републичката изборна комисија, во рок од 24 часа од приемот на жалбата, ја поднесува жалбата и сите потребни документи до Управниот суд.

Управниот суд одлучува по жалба во согласност со одредбите од законот со кој се уредува постапката во управните спорови.

Одлуката по жалбата се донесува најдоцна 48 часа по приемот на жалбата со документацијата.

Одлуката донесена во жалбената постапка е конечна и не може да се поднесеат вонредни правни средства предвидени со законот кој го уредува управниот спор.

Доколку судот ја прифати жалба и ја поништи изборната кампања или изборите, соодветната изборна кампања или изборите ќе се повторат најдоцна во рок од десет дена.

XII. ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРИТЕ

Член 98.

Средствата за работа на органите за спроведување на изборите, изборниот материјал и другите трошоци за спроведување на изборите се обезбедуваат од буџетот на Републиката.

Барање за доделување на средства со спецификација на вкупните трошоци поднесува Републичката изборна комисија.

Средствата што се исплаќаат како надоместок за работата на лицата во органите за спроведување на изборите се ослободени од плаќање даноци и придонеси.

Член 99.

Во постапката за спроведување на изборите општ надзор врз активностите на политичките партии, кандидатите и средствата за јавно информирање во текот на изборните активности спроведува надзорниот одбор.

Надзорниот одбор има десет членови, од кои половина членови се назначени од страна на Народното собрание на Република Србија, на предлог на Владата на Република Србија, а половина на предлог на пратеничките групи во Народното собрание на Република Србија, од редот на истакнати јавни личности, под услов тие да не се членови на органите на политичките партии кои учествуваат на изборите .

Претседателот на надзорниот одбор се избираат од страна на членовите на надзорниот одбор, со тајно гласање.

Член 100.

Надзорниот одбор:

1. ги следи предизборните активности и укажува на можни неправилности во постапувањето на политичките партии, кандидатите и другите учесници во изборната постапка,

2. ги контролира активностите на средствата за јавно информирање при спроведувањето на одредбите од овој закон за обезбедување на еднакви услови за презентирање на подносителите на избирачките листи и кандидати од избирачките листи,

3. предлага мерки за почитување на еднаквоста на кандидатите во презентирањето на нивните програми,

4. се обраќа на јавноста со цел да се заштити моралниот интегритет на личноста на кандидатот,

5. ги предупредува за активностите на политичките партии административни органи, кандидати и средства за јавно информирање кои се мешаат во изборната кампања и ја загрозуваат еднаквоста на правата на сите кандидати.

Доколку некој учесник во изборната кампања со своето однесување повикува на насилство, шири национална, верска или расна омраза или поттикнува родова нееднаквост, надзорниот одбор за изборната кампања веднаш ќе даде иницијатива за поведување постапки пред надлежните државни органи.

Доколку договорот од членот 51. од овој закон не заврши во утврдениот рок, надзорниот одбор го утврдува бројот и времетраењето на емисиите за еднаква застапеност на подносителите на избирачките листи.

Член 101.

Народното собрание на Република Србија ги именува членовите на Републичката изборна комисија рок од 20 дена од денот на стапувањето на сила на овој закон.

Републичката изборна комисија ги донесува актите утврдени со овој закон најдоцна во рок од пет дена од денот на именувањето на своите членови.

Републичката изборна комисија ги одредува избирачките места, на кои ќе се врши гласањето за народните пратеници за да им се овозможи на гласачите да гласаат за овие пратеници и други пратеници или советници, за кои на истиот ден се спроведуваат избори да бидат во исти простории или, по можност, во најблиските простории во кои истовремено се извршуваат други избори.

Член 102.

Републичката организација одговорна за статистички прашања во „Службен весник на Република Србија" ги објавува податоците за бројот на гласачите во рок од десет дена од денот на стапувањето на сила на овој закон.

Член 103.

Престанал да важи

XIII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 104.

Со казна затвор во траење до три години се казнува за кривично дело член на Републичката изборна комисија или член на избирачкиот одбор или друго лице кое во вршењето на своите должности во врска со изборот на пратеници го измени бројот на дадените гласови со додавање или одземање на гласачки ливчиња или гласови при пребројување или објави на изборен резултат кој не одговара на извршеното гласање.

Член 105.

Престанал да важи

Член 106.

Парична казна или казна затвор до една година се казнува за кривично дело:

1. кога по завршувањето на изборите за пратеници се повика гласачот на одговорност поради гласањето или се бара од него да каже како тој гласал или зошто не гласал,

2. кога на изборите за избор на пратеници гласа наместо друг гласач под негово име или при истото гласање ќе гласа два или повеќе пати,

3. кога на изборите за пратеници се уништи, оштети, одземе или крие гласачко ливче на кое е извршено гласање, некоја од исправите за изборите или кој било друг предмет наменети за изборите или гласањето.

Доколку делото од став 1. од овој член е сторено од страна на член на Републичката изборна комисија, член на избирачкиот одбор или други лице кое врши должности во врска со наведените избори - ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

Член 107.

Престанал да важи

Член 108.

Парична казна во износ од 100.000 до 600.000 динари се изрекува за прекршок на организација која објавува проценка на изборните резултати или претходните резултати од изборите спротивно на одредбите од став 3. од член 5. од овој закон.

За прекршокот од став 1., одговорното лице во организацијата се казнува со парична казна од 20.000 до 50.000 динари.

За прекршок од ставот 1. од овој член се казнува и лицето кое ќе објави проценка на резултатите од изборите или претходен изборен резултат од 10.000 до 40.000 динари.

Член 109.

Со парична казна од 25.000 до 50.000 динари се казнува член на избирачкиот одбор или Републичката изборна комисија за прекршок, кој ќе оневозможи следење на работата на органите за спроведување на изборите (став 2. член 32. од Законот).

Член 110.

Парична казна во износ од 50.000 до 800.000 динари се изрекува за прекршок на организации од член 51. од овој закон доколку не ги исполнат обврските утврдени со одредбите од овој закон или доколку тоа овозможува презентирање на кандидат спротивно на став 2. од членот 49. од овој закон.

За прекршокот од ставот 1. од овој член се казнува и одговорното лице во организацијата од член 51. од овој закон со парична казна од 10.000 до 30.000 динари.

Член 111.

Парична казна во износ од 20.000 до 50.000 динари се изрекува на раководителот на органот надлежен за водење на избирачките списоци доколку не ги исполни обврските чл. 12., 19. и 54. од Законот.

Член 112.

Политичка партија, коалиција или друга политичка организација или друго правно лице, кое спротивно на одредбите од овој закон истакнува симболи на политичка партија или друга политичка организација, како и друг

пропаганден материјал (член 55. од Законот) се казнува со парична казна од 100.000 до 400.000 динари.

За прекршокот од став 1. од овој член се казнува и одговорното лице во политичка организација или друго правно лице со парична казна во висина од 10.000 до 25.000 динари.

Член 113.

Лице кое на избирачкото место користи пејџер, мобилен телефон и други средства за врска и комуникација (член 55. од Законот) се казнува со парична казна во висина од 10.000 до 30.000 динари.

Член 114.

Со парична казна од 10.000 до 30.000 динари се казнува лице кое предизвикува нереди на избирачкото место, поради што требало да се прекине гласањето (член 57. од Законот).

XIV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 115.

Овој закон стапува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Србија".

Член 116

Со денот на стапувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за избор на пратеници („Службен весник на Република Србија" бр. 79/92, 83/92, 53/93, 67/93, 90/93, 107/93, 48/94 и 32/97).

Член 117

Со денот на стапувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за изборни единици за избор на пратеници („Службен весник на Република Србија" бр. 32/97).

Независни членови од Законот за измени и дополнувања на

Законот за избор на народни пратеници

(„Сл. весник РС", бр. 18/2004)

Член 16

Министерството надлежно за внатрешни работи е должно во рок од 30 дена од денот на стапувањето на сила на овој закон да достави до министерството надлежно за административни работи список на гласачи кои имаат престој во странство.

Министерството надлежно за административни работи е должно да воспостави Посебна евиденција на гласачи во странство во рок од 30 дена од денот на приемот на списокот на гласачи кои имаат престој во странство.

Член 17

Доколку изборите за Народното Собрание се одржуваат пред формирањето на Посебната евиденција на гласачите во странство, министерството надлежно за надворешни работи, веднаш по распишувањето на изборите, ќе ги извести гласачите кои имаат престој во странство дека изборите се распишани и ќе ги повика во дипломатско-конзуларните претставништва на државната заедница на Србија и Црна Гора да ги доставaт потребните податоци за ажурирање на избирачкиот список.

Добиените информации министерството надлежно за внатрешни работи ги доставува до Републичката изборна комисија најдоцна 15 дена пред денот на одржувањето на изборите. Републичката изборна комисија, врз основа на дадените информации, ги составува и ги потврдува посебните изводи од избирачкиот список за секое избирачко место во странство и ги доставува до министерството надлежно за надворешни работи, кое заедно со другите изборни материјали ќе ги достави до сите избирачки места во странство на кои ќе се гласа.

Член 18

Овој закон стапува на сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Србија".

Независни членови од Законот за измени и дополнувања на Законот за избор на народни пратеници

(„Сл. весник РС", бр. 36/2011)

Член 17

Овој закон стапува на сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Србија" и одредбите од чл. 13. и 15. од овој закон ќе се применуваат од распишувањето на следните избори за народни пратеници на Народното собрание на Република Србија.